Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek

Commissie Samenleving, 12 februari 2019
Zienswijze HVHB inzake Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs
Jaap Verschoor

We begrijpen dat de scholen aan een betere huisvesting toe zijn. Aan de onderwijstechnische aspecten ga ik voorbij, maar vraag speciaal aandacht voor de cultuurhistorische aspecten van de gebouwen die het betreft.

In eerste instantie gaat het om de Jacobaschool. De huidige locatie en het huidige gebouw voldoen volgens het IHP niet meer, en de voorkeur gaat uit naar nieuwbouw op een andere plek. Graag maakt de historische vereniging daar een paar kanttekeningen bij:

1. Wat gebeurt er met het huidige schoolgebouw? Het betreft immers een bijzonder en beeldbepalend gebouw (geen monument). Behoud ervan betekent in stedenbouwkundig opzicht ook het behoud van de beeldkwaliteit van dit stukje Heemstede. Daarnaast hebben scholen, dus ook de Jacoba, een emotionele waarde. Het zijn vertrouwde ankerpunten en beeldmerken van een wijk. Ook herbergen schoolgebouwen vaak een stukje familiegeschiedenis: je dochter of zoon hebben er op school gezeten of zitten er op school, misschien heb je er zelf op school gezeten.
2. Er is dus zeker wat voor te zeggen de school op deze locatie te behouden. In het huidige gebouw? Ja, aangepast weliswaar, en wat meer is: naast de Jacobaschool staat een kantoorgebouw, dat nu leeg staat. En nu heeft dat gebouw natuurlijk een heel andere bestemming en wordt door de eigenaren natuurlijk in dienovereenkomstige opbrengsten gedacht, maar waarom zou je niet op z'n minst kunnen onderzoeken welke mogelijkheden hier liggen voor de Jacobaschool? Als ik lid van uw commissie was, zou ik die vraag zeker aan het College stellen.
3. En het verkeer bij de school? Ja, dat is druk, maar misschien moet er dan echt maar eens werk gemaakt worden van het ontlasten van de Lanckhorstlaan, waar in het verleden al zo vaak over gesproken is.
4. En mocht de school dan toch vertrekken, behoud dan het gebouw, bijvoorbeeld voor een woonfunctie, zoals gesuggereerd in het IHP. Dat past ook mooi bij de visie van de meeste partijen om nieuwe woningen (deels) te realiseren door hergebruik van bestaande bouw.
5. Dan de Bronsteeschool, misschien de locatie van de toekomstige Jacoba. Dat de Jacobaschool over een goed geoutilleerd gebouw wil beschikken, begrijpen we. Dat nieuwbouw dan kansen biedt, begrijpen we ook. Maar tevens moeten we constateren dat de Bronsteeschool (1927) is ontworpen door Harm Korringa, die veel gebouwd heeft in Heemstede, waaronder villa De Ceder aan de Bronsteeweg en het Lorentz de Haas

Laboratorium op het terrein van Sein (beide gemeentelijke monumenten; de school niet), alsmede de Crayenesterschool. Kortom, voor Heemstede een belangrijke architect, dus laten we zuinig zijn op zijn erfenis in onze gemeente, en we adviseren dan ook om eerst te onderzoeken of het gebouw van de voormalige Bronsteemavo aan de huidige maatstaven van modern onderwijs aangepast kan worden.

Voorzitter, ik heb mij beperkt tot vooral de Jacobaschool, maar wat ik daarover gezegd heb, geldt in grote lijnen ook voor andere scholen: het zijn niet louter gebouwen, maar ijkpunten in onze samenleving, architectonische en emotionele ijkpunten, dus ga er heel voorzichtig mee om.

Tot slot, in het Collegevoorstel staat dat de HVHB in een vroeg stadium in het participatietraject wordt betrokken. Die uitnodiging nemen we graag aan. Met het geven van deze zienswijze hebben we er een eerste invulling aan gegeven.